

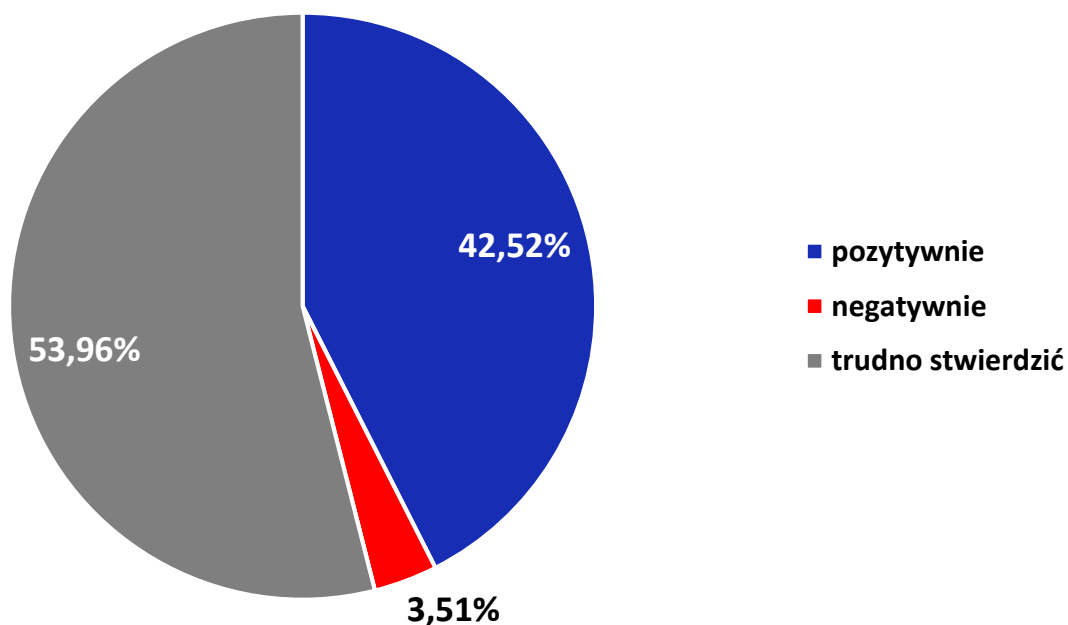
Polacy o stosunkach polsko-amerykańskich

Wyniki sondażu Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa, 12 stycznia 2018 r. - 52 proc. Polaków odpowiedziało „nie”, a 19 proc. „raczej nie” na pytanie „Gdyby było to możliwe, czy chciałby/chciałaby Pan/Pani, żeby Donald Trump był prezydentem Polski?” – wynika z badania przeprowadzonego przez Laboratorium Badań Medioznawczych Uniwersytetu Warszawskiego. 4 na 10 respondentów jest zdania, że wakacyjna wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa w Polsce wpłynęła pozytywnie na stosunki polsko-amerykańskie.

Celem przeprowadzonego sondażu było uzyskanie odpowiedzi na pytanie, jak wakacyjna wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa w Polsce wpłynęła na stosunki polsko-amerykańskie i w jaki sposób media w Polsce przedstawiają amerykańskiego prezydenta. W trakcie badania pytano także o przychylność dla Donalda Trumpa, gdyby ten kandydował na stanowisko prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

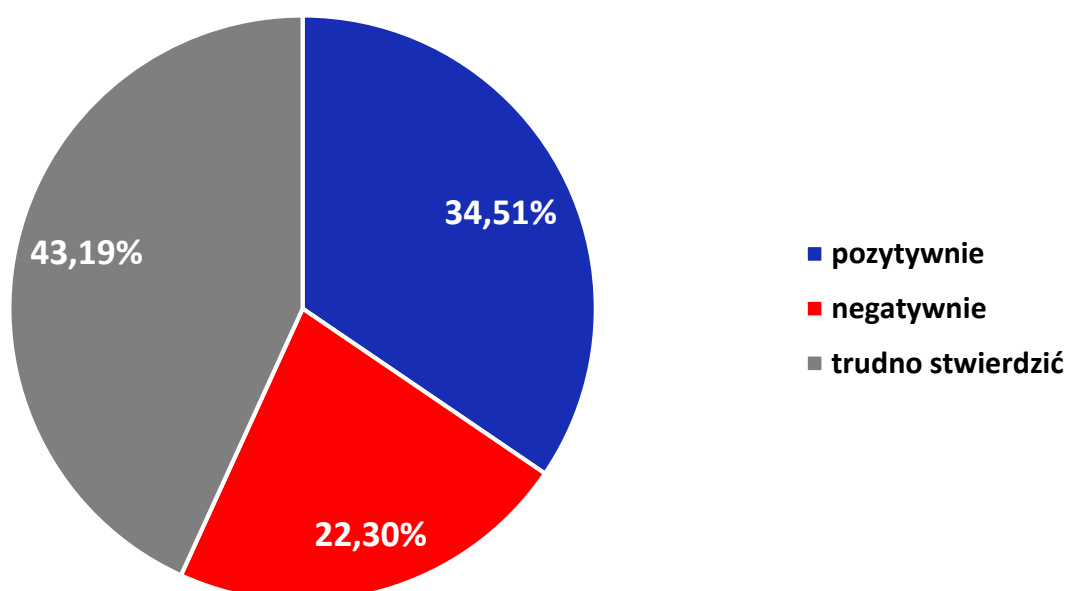
Wykres 1: Jak wakacyjna wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa w Polsce wpłynęła na stosunki polsko-amerykańskie?

Tylko nieco ponad 3 proc. Polaków uważa, że wakacyjna wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa w Polsce wpłynęła negatywnie na stosunki polsko-amerykańskie. Na pozytywny wymiar lipcowej wizyty amerykańskiego polityka wskazało ponad 42 proc. respondentów. Ponad połowa badanych stwierdziła, że trudno stwierdzić i jednoznacznie ocenić wpływ tego wydarzenia na stosunki między Polską a Stanami Zjednoczonymi.

Podczas telefonicznego wywiadu respondentów poproszono także o udzielenie odpowiedzi na pytanie: *Jak media w Polsce przedstawiają Donalda Trumpa?*

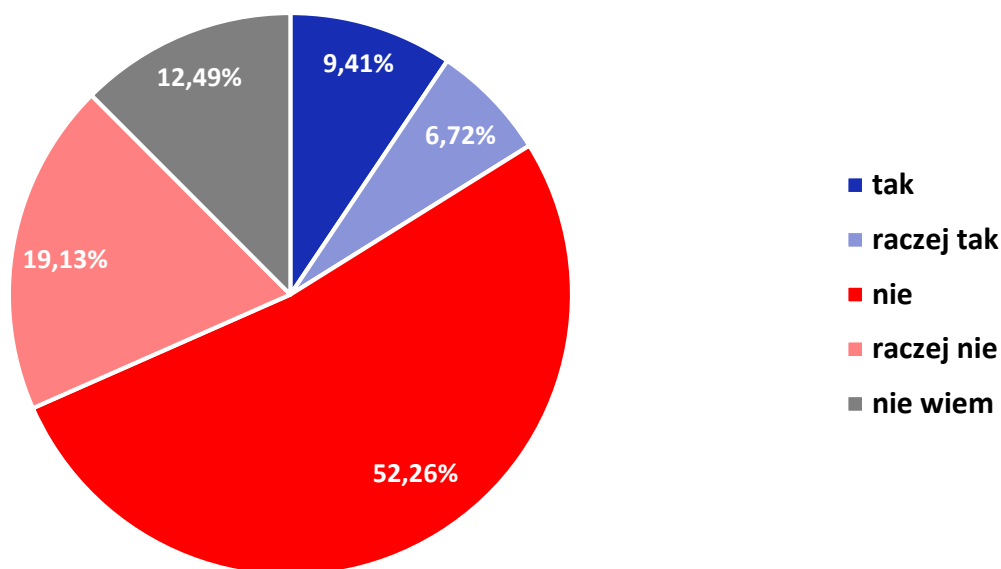
Wykres 2: Jak media w Polsce przedstawiają Donalda Trumpa?

Ponad 34 proc. respondentów uważa, że media w Polsce w sposób pozytywny przedstawiają prezydenta USA Donalda Trumpa. Co czwarty Polak (22,30 proc.) sądzi, że prezydent Donald Trump – w mediach w naszym kraju – jest przedstawiany negatywnie. Największy odsetek respondentów (43,19 proc.) wybrało odpowiedź „trudno stwierdzić”.

Kolejną kwestią, która została poruszona w sondażu przeprowadzonym przez Laboratorium Badań Medioznawczych UW, był stosunek Polaków do hipotetycznej prezydentury Donalda Trumpa w Polsce. Poniższy wykres prezentuje udział procentowy odpowiedzi na pytanie: *Gdyby było to możliwe, czy chciałby/ chciałyby Pan/ Pani, żeby Donald Trump był prezydentem Polski?*

Wykres 3: Gdyby było to możliwe, czy chciałby/ chciałaby Pan/ Pani, żeby Donald Trump był prezydentem Polski?

W opiniach Polaków najczęściej pojawiało się stwierdzenie „nie” (52,26 proc.). Drugą najczęściej wybieraną odpowiedzią było „raczej nie” (19,13 proc.). Odpowiedzi „nie wiem” udzieliło 12,49 proc. respondentów. Łącznie 15 proc. Polaków przychylnie patrzy na Donalda Trumpa jako prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – 1 na 10 respondentów udzielił odpowiedzi „tak”, natomiast odpowiedź „raczej tak” wybrało nieco ponad 6 proc. ankietowanych.

NOTA METODOLOGICZNA

Sondaż przeprowadził zespół badawczy Laboratorium Badań Medioznawczych UW w dniach 4-7 grudnia 2017 roku metodą CATI na reprezentatywnej próbie 2495 osób, która podlegała następnie ważeniu w oparciu o dane demograficzne GUS (wiek, płeć i miejsce zamieszkania respondentów). Sondaż składał się z trzech pytań:

- Pytanie pierwsze „Jak wakacyjna wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa w Polsce wpłynęła na stosunki polsko-amerykańskie?” miało formę zamkniętą – ankieter wymieniał kafeterię możliwych odpowiedzi: *pozytywnie, negatywnie, trudno stwierdzić*.
- Pytanie drugie „Jak media w Polsce przedstawiają Donalda Trumpa?” miało formę zamkniętą – ankieter wymieniał kafeterię możliwych odpowiedzi: *pozytywnie, negatywnie, trudno stwierdzić*.

- Pytanie trzecie „Gdyby było to możliwe, czy chciałby/ chciałaby Pan/ Pani, żeby Donald Trump był prezydentem Polski?” miało formę zamkniętą – ankieter wymieniał kafeterię możliwych odpowiedzi: *tak, raczej tak, nie wiem, raczej nie, nie*.

Kwestionariusz badawczy zamykała metryczka, a więc pytania o płeć, wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania respondenta. Szczegółowy raport z badania – w którym zostanie uwzględniony między innymi kontekst demograficzny zostanie opublikowany na stronie internetowej Laboratorium Badań Medioznawczych UW na początku 2018 roku.

KOMENTARZE EKSPERTÓW

Dr hab. Tomasz Gackowski:

Wydaje mi się, iż pytanie Polaków o to, czy, hipotetycznie rzecz biorąc, chcieliby, aby prezydentem Polski był Donald Trump, może być tak naprawdę traktowane jako pytanie o to, na ile Polacy są gotowi oddać stery Państwa w ręce osób niebędących politykami, bez doświadczenia, będących *homo novus* w polityce. Oczywiście dzisiejsze postrzeganie Donalda Trumpa przez Polaków jest obciążone jego roczną prezydenturą, jego decyzjami i zachowaniami, które wywołują wiele kontrowersji w Stanach Zjednoczonych i na świecie. Kontrowersje wokół jego prezydentury z pewnością wpływają na rozkład odpowiedzi na zadane w sondażu LBM pytanie o to, czy Polacy widzieliby Donalda Trumpa na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Ponad 3/4 uważa, że na pewno i raczej nie. Zaledwie 15 proc. odpowiedziało "tak" i "raczej tak". To potwierdza spostrzeżenia wielu ekspertów, którzy uważają, iż Donald Trump był i jest głosem antysystemowego, antyelitarnego, antymanistreamowego elektoratu. W systemie dwupartyjnym, takim jaki obowiązuje w Stanach Zjednoczonych, przy postępującej apatii politycznej, narastającej niechęci do waszyngtońskich i nowojorskich elit, wreszcie na tle nie dość wyrazistych, uwikłanych w większe i mniejsze skandale kontrkandydatów-polityków, Donald Trump jawił i dalej jawi się wyborcom amerykańskim jako oddech świeżości, by nie powiedzieć przeciąg, który wywietrzy zmurszałe mury władzy centralnej. Niczym szeryf, który ma na wszystko prostą receptę, proste rozwiązanie. W systemach wielopartyjnych, wydaje się, iż taka postać nie miałaby raczej szansy wygrać wyborów. Jednak w Stanach Zjednoczonych, w takim, a nie innym systemie politycznym i wyborczym - jak najbardziej (pamiętajmy, że Donald Trump ostatecznie zdobył mniejszą liczbę głosów w wyborach 2016 roku niż Hilary Clinton (o ponad 700 tys.)). Wydaj się więc, iż na polską wersję Trumpa nie ma co liczyć.

Wreszcie warto zastanowić się, na ile to urząd Prezydenta Stanów Zjednoczonych zmienia wizerunek Donalda Trumpa, a na ile on sam - jako biznesmen, celebryta, a nawet były wrestler - odmienia wizerunek Stanów Zjednoczonych, w tym urzędu Prezydenta najpotężniejszego państwa na świecie? Wydaje się, iż w znacznie mierze to Trump, swoją osobowością, czynami i decyzjami przede wszystkim odmienia postrzeganie Stanów Zjednoczonych w świecie.

Dr Karolina Brylska:

Wyniki sondażu potwierdzają, że stosunki międzynarodowe i sprawy zagraniczne cieszą się umiarkowanym zainteresowaniem Polaków. Mamy w tym zakresie mniej wiedzy niż o wydarzeniach krajowych, więc o zagranicy łatwiej nam wnioskować na podstawie przesądów i stereotypów. Stąd zapewne ponad połowa Polaków twierdząca, że trudno stwierdzić, jak wizyta prezydenta Trumpa w naszym kraju wpłynęła na relacje polsko-amerykańskie. Znacznie więcej osób wyraża konkretną opinię na temat funkcjonowania mediów,

a więc sposobu przedstawiania Donalda Trumpa. Mimo tego, że zaledwie co piąty Polak uważa, że media negatywnie przedstawiają Trumpa, ponad 70% Polaków nie chciałoby go widzieć w Pałacu Prezydenckim przy Krakowskim Przedmieściu. Przy pytaniu o potencjalną prezydenturę Donalda Trumpa w Polsce odsetek odpowiedzi wyrażających niepewność (w tym przypadku „trudno stwierdzić”) w porównaniu z pozostałymi pytaniami był najmniejszy. Można więc stwierdzić, że im bardziej merytoryczny, przedmiotowy wymiar pytania, tym większa niepewność Polaków w wyrażanych opiniach.

Można również założyć, że w odpowiedziach respondentów przejawia się przekonanie o tradycyjnym sojuszu polsko-amerykańskim, wyrażane w dyskursie przez wielu polityków, dziennikarzy, liderów opinii. Stąd być może relatywnie wysokie odsetki przekonanych, że wizyta D. Trumpa wpłynęła pozytywnie na stosunki pomiędzy oboma państwami i że media w Polsce pokazują amerykańskiego prezydenta pozytywnie. Dopiero w pytaniu para-projekcyjnym o potencjalną prezydenturę Trumpa w Polsce widać wyraźnie, że stosunek Polaków do tej postaci jest raczej negatywny – i on z pewnością musi wynikać również z generalnie krytycznych wobec Donalda Trumpa przekazów medialnych. Być może zatem więcej obywateli naszego kraju ulega przekazom medialnym (przyjmując ich optykę i oceniając przez ich pryzmat) niż uświadamia sobie treści tych przekazów i ich wpływ na własne poglądy. Nie dostrzegamy zatem prawdopodobnie krytycznych ocen Trumpa w mediach, ale sami – postrzegając przecież Trumpa i Stany Zjednoczone niemal wyłącznie przez media – oceniamy go krytycznie.

Mgr Mateusz Patera:

Ponad połowa Polaków stwierdziła, że „trudno stwierdzić” jak wakacyjna wizyta Donalda Trumpa wpłynęła na stosunki polsko-amerykańskie. Tak wysoki odsetek najbardziej neutralnej spośród trzech odpowiedzi można wytłumaczyć przynajmniej na trzy sposoby. Z jednej strony można pokusić się o stwierdzenie, że Polacy sądzą, że owe dyplomatyczne odwiedziny amerykańskiego prezydenta nie mają wpływu na to, jak układają się relacje pomiędzy Polską a naszym zaatlantyckim sojusznikiem. Innym wyjaśnieniem może być fakt, że wg Polaków media w naszym kraju nie potrafią w klarowny sposób wytłumaczyć odbiorcom, jakie konsekwencje (zarówno pozytywne, jak i negatywne) będzie miała lipcowa wizyta w kontekście polsko-amerykańskiego partnerstwa. Nie ma przecież wątpliwości, że wiedzę na temat polityki czerpiemy przede wszystkim z mediów (prasy, radia, telewizji, internetu) – jesteśmy uczestnikami zmediatyzowanego świata, w którym królują skrótowość i schematyzacja. Takie zabiegi mogą wpływać na opinie deklarowane przez odbiorców. Kolejnym wytłumaczeniem tak wysokiego wskazania dla odpowiedzi „trudno stwierdzić” może być brak zainteresowania społeczeństwa dla tematów związanych z polityką międzynarodową.

Tylko nieco ponad 3 proc. respondentów sądzi, że wizyta prezydenta USA miała negatywny wpływ na relacje pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi. Oznacza to, że tego typu wydarzenia mają z założenia pozytywny wymiar dla obu uczestniczących w spotkaniach podmiotów i trudno sobie wyobrazić, by miały pogarszać relacje na najwyższych szczeblach.

Więcej informacji:

Dr hab. Tomasz Gackowski

Kierownik

Laboratorium Badań Medioznawczych UW

tomasz.gackowski@lbm.uw.edu.pl

tel. 502-123-160

Dr Karolina Brylska

Zastępca Kierownika

Laboratorium Badań Medioznawczych UW

karolina.brylska@lbm.uw.edu.pl

tel. 508-388-334

Mgr Mateusz Patera

Specjalista ds. badań i rozwoju

Laboratorium Badań Medioznawczych UW

mateusz.patera@lbm.uw.edu.pl

tel. 694-890-628